

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาทุกระดับต่างมีความสำคัญในตัวเอง มีความเกี่ยวเนื่องกัน
อย่างใกล้ชิด และเชื่อมั่นว่า การส่งเสริมการศึกษาเป็นการสร้างคนให้เป็นผู้มี
คุณธรรม เป็นพลเมืองดี เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ และสร้าง
ความเจริญให้แก่ประเทศชาติได้ ถึงแม้ว่าการศึกษามีค่าใช้จ่ายที่ประ
โยชน์ที่จะบำบัดโรครายหรือแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคมได้ แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่า
การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ
การเมือง สังคม และวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาประเทศนั้นต้องอาศัยกำลังคน
ที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ และกำลังคนจะมีคุณภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ
ในการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ
เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการเตรียมคนที่มีคุณภาพ ออกไปสู่สังคมเพื่อการพัฒนา
ประเทศ และผู้ที่เป็นตัวจักรสำคัญในการจัดการศึกษาในระบบอย่างมี ประสิทธิภาพ
ก็คือครู เพราะครูเป็นบุคคลสำคัญในการกำกับกระบวนการเรียน การสอน
เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าใน
สังคม¹ บุญดิน อัครากร และ รัตนา ต้นบุญเต็ก กล่าวว่า "การศึกษามี

¹วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา , โครงการการฝึกหัดครูและบริการการศึกษา
เอกสารฉบับที่ 5, 2519 , หน้า 15 (อัคราเนา)

คุณภาพดี และบังเกิดผลตามแนวทางที่วางไว้ ก็ต้องอาศัยครู เป็นกำลังสำคัญช่วย
อบรมบ่มนิสัยให้ความรู้ และเตรียมกุลบุตรกุลธิดา ซึ่งจะเติบโตไปเป็นพลเมือง
ดี เป็นกำลังทางเศรษฐกิจของบ้านเมือง"¹ การสอนของครู เป็นงานหลักใน
โรงเรียน นักเรียนเป็นผลผลิตของโรงเรียนที่ออกไปสู่สังคม นักเรียนจะมีคุณภาพ
หรือไม่เพียงใด จึงขึ้นอยู่กับการสอนของครูเป็นสำคัญ สมรรถภาพในการสอนของ
ครูจึงมีผลโดยตรงต่อการผลิตคนที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคม

เนื่องจากครูเป็นผู้มีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้เป็นตัวอย่างที่นักเรียน
มองเห็นและจดจำไปปฏิบัติตาม การให้การศึกษาดังกล่าวต้องและเหมาะสมนั้น ย่อม
มีส่วนสัมพันธ์กับการเตรียมครูมิใช่น้อย² การเตรียมครูเพื่อให้ตรงตามความ
ต้องการของผู้ใช้ครู และการปรับปรุงการฝึกหัดครูให้สนองความต้องการของสังคมจึง
เป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสถาบันการผลิตครูจะต้องประสานงานการผลิตครูและสร้างเสริม
สมรรถภาพของนักศึกษาครูให้มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ไข ปรับปรุงพัฒนาการสอน
ของตนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เกิดผลดีที่สุด ให้มีความเข้าใจบทบาท และหน้าที่ของ
ตนอย่างถูกต้อง ติดตามความเคลื่อนไหวในวงการศึกษา การวิเคราะห์ วิจัย
ในปัญหาการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในด้านเกี่ยวกับการฝึกหัดครูของประเทศไทยที่ผ่านมา การฝึกหัดครูของ
ไทยนั้น มีการขยายตัวอยู่เสมอมา แต่การขยายตัวนั้นเป็นไปโดยไม่มีที่กับการ
ขยายตัวในด้านความต้องการจำนวนครูของประเทศ ในด้านคุณภาพก็เป็นไปโดยมิ
ได้ปลูกฝังเจตคติเกี่ยวกับศิลปะและวิธีการสอนแก่ผู้เรียน วัตถุประสงค์การจัด

¹บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา คັນบุญเตง , การเตรียมครู (พระนคร :
2513) , หน้า 3.

²สำนักนายกรัฐมนตรี , สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ,
รายงานการสัมมนาเรื่องการผลิตครูในประเทศไทย (23-27 สิงหาคม 2515,) ,
หน้า 15.

ก็ไม่แน่นอนว่าจะผลิตผู้เรียนออกไปสอนชั้นไหน สิ่งการสอนจริงในชั้นเรียน กับหลักสูตรที่กำหนดไว้ก็แตกต่างกันมากมาย การปรับปรุงการฝึกหัดครูเพื่อให้รู้จักวิธีการสอนนั้น เป็นสิ่งจำเป็นต่อกระทรวงและควรจะทำไปโดยอาศัยความคิด ของบุคคลหลายฝ่าย แต่ การประสานงานระหว่างสถาบันการฝึกหัดครูต่างๆ ก็มีอยู่น้อยมาก¹

ในด้านของหลักสูตรการฝึกหัดครูก็เป็นหลักสูตรสำหรับการเรียนต่อมากกว่า หลักสูตรเพื่อออกไปปฏิบัติงาน ผู้เรียนหลักสูตร ป.กศ. ย่อมเรียนความรู้เตรียมไว้ สำหรับหลักสูตร ป.กศ. สูง หรือหลักสูตรปริญญา ผู้เรียน ป.กศ. สูง ก็เรียนความรู้เตรียมไว้สำหรับหลักสูตรปริญญาตรีอีกเช่นกัน² เมื่อหลักสูตรการฝึกหัดครูเกือบทุกระดับเป็นหลักสูตรสำหรับการเรียนต่อ ไม่ใช่หลักสูตรเตรียมผู้เรียนออกไปเป็นครู ผู้เรียนก็จะใช้เวลาส่วนมาก ไปในการศึกษาหาความรู้ในวิชาสามัญ ไม่มีเวลาที่จะฝึกฝนให้เกิดทักษะในการสอน การฝึกสอนในระยะเวลายาวเพียงหนึ่งภาคเรียนที่กระทำกันอยู่นั้น ก็ไม่ช่วยให้นักเรียนฝึกหัดครูเกิดทักษะในการสอนได้อย่างจริง เพราะระบบ การฝึกสอนส่วนใหญ่ ยังขาดการนิเทศและช่วยเหลือที่รัดกุมและใกล้ชิด จากบุคคลที่มี ประสบการณ์ในด้านการสอนจริงๆ ทักษะในการสอนนั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน ให้เกิดทักษะเช่นนั้นจริง เช่น ทักษะในการเขียนกระดานดำ ทักษะในการสร้างและ ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน ทักษะในการร้องเพลง ทักษะในการพูด ทักษะในการ เตรียมการสอน และอื่นๆ ทักษะดังกล่าวนี้ เป็นประโยชน์ในอาชีพครู และจะนำไปใช้ ในการสอนประจำวันได้แท้จริง แต่ดูเหมือนว่าจะไม่มีใครได้นึกถึงความจำเป็นในการฝึก ทักษะดังกล่าวนี้สัก³

¹ สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงาน การสัมมนาเรื่องการศึกษาฝึกหัดครูในประเทศไทย (23-27 สิงหาคม 2515), หน้า ก - 4.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า ค - 2.

³ เรื่องเดียวกัน.

ในปีพุทธศักราช 2517 วิทยาลัยครูในสังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ใ้รับอนุมัติให้เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ประกอบกับ เป็นระยะที่มีการปรับปรุงการศึกษาในทุกระดับ ซึ่งรวมทั้งการฝึกหัดครูด้วย ดังนั้นในปีการศึกษา 2517 - 2518 กรมการฝึกหัดครูจึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุง หลักสูตรการศึกษา ฝึกหัดครู โดยมุ่งคำนึงถึงความสอดคล้องกันระหว่างการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาการศึกษาทั่วไป และการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้โดยพิจารณาเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยแห่งรัฐเป็นหลักประกอบด้วย หลักสูตร การฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 มุ่งผลิตครูที่เป็นผู้มี ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติในอันที่จะเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน เข้าใจ สภาพสิ่งแวดล้อมและสังคม และสามารถนำความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ของตน มาพัฒนาการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคมได้เป็นอย่างดี โดยให้ เหมาะสมกับสภาพการณ์ และภาวะอันจำกัดของประเทศ¹

ปัจจุบันการผลิตครูของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ โดยมี วิทยาลัยครูในสังกัด 36 แห่งทั่วประเทศเป็นผู้ดำเนินการผลิตครู ภายใต้การควบคุม ของสภาการฝึกหัดครู วิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะแบ่งเขตความรับผิดชอบการผลิตและ การฝึกอบรมครูผู้สอนประจำการ เพื่อสนองความต้องการครูของโรงเรียน ประถม และมัธยมศึกษาโดยรอบ ภายในเขตรับผิดชอบแต่ละ วิทยาลัยครู เขตหนึ่งๆ อาจ ครอบคลุม 2 - 3 จังหวัด วิธีการเช่นนี้จะช่วยให้การผลิตครูได้ปริมาณพอเหมาะ กับ ความต้องการของท้องถิ่น และผ่อนคลายปัญหาหนักเรียนที่เข้ามา เรียน ในส่วน กลาง การผลิตครูให้ได้ปริมาณที่พอเพียง และคุณภาพที่ดีตามความต้องการของผู้ใช้

¹สภาการฝึกหัดครู , หลักสูตรการศึกษาฝึกหัดครู 2519 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ , 2519) , หน้า 1.

ครูนั้น จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผู้ใช้ครูในฐานะโรงเรียนก็ย่อมต้องการครูที่ดี มีความสามารถในการเป็นครูมากยิ่งขึ้น ความต้องการคุณลักษณะของครูในแง่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ความรักต่ออาชีพครู เจตคติต่ออาชีพที่ดี ความสามารถในการสอน รักการศึกษาค้นคว้าความรู้ ค้นคว้าอยู่เป็นนิจ ประพฤติและวางตนให้อยู่ในกรอบศีลธรรมจรรยา เหล่านี้ ล้วนแต่เป็นคุณลักษณะที่ผู้ใช้ครูในปัจจุบันต้องการ เป็นอย่างยิ่ง ในด้านความสามารถในการสอน วิทยาลัยครูจะต้องถือว่า การฝึก ภาคปฏิบัติ และการเรียนภาคทฤษฎี เป็นความสำคัญในการประกอบอาชีพครู ดังนั้น วิทยาลัยครู จะต้องทำการปรับปรุงประสิทธิภาพการฝึกหัดครู ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ครูให้มากยิ่งขึ้น ความสามารถเฉพาะหรือทักษะด้านใดที่สมควรจะต้องได้รับการฝึกฝนอย่างถูกต้องและเพียงพอ เพื่อให้ให้นักศึกษาครูใดสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในการประกอบอาชีพครูภายหลังที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ถึงแม้ว่าหลักสูตรการฝึกหัดครูได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงขึ้นมาใหม่แล้วก็ตาม แต่ระยะเวลาในการศึกษาก็ยังเป็นช่วง 2 ปี ต่ออีก 2 ปี เหมือนหลักสูตรเดิม ขณะเดียวกันระยะเวลาในการฝึกภาคปฏิบัติหรือการฝึกสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกลับ ลดน้อยลงไปกว่าเดิมเสียอีก เมื่อเป็นดังนี้ การเตรียมการเพื่อการฝึกภาคปฏิบัติ จึงนับได้ว่าเป็นความจำเป็นและความสำคัญเพิ่มมากยิ่งขึ้น วิทยาลัยครูทุกแห่งจึงต้องมีภาระหน้าที่ในการฝึกนักศึกษาครูในแต่ละระดับการศึกษา ให้มีความสามารถในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพอย่างดีที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้ ก็เพื่อที่จะเป็นการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถหรือทักษะในการสอนของนักศึกษาครูด้านใดบ้างที่เห็นสมควรจะได้รับการฝึกฝน ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมนักศึกษาครูให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครู ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ในสถาบันการฝึกหัดครูที่อยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะในการวิจัย

ดังนี้

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับสมรรถภาพทางวิชาการของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
2. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นและสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับสมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการสอน ของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะทำการวิจัยเฉพาะเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครูระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงซึ่งประกอบด้วย

- ก. สมรรถภาพทางวิชาการ
- ข. สมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้
- ค. สมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการสอน

2. กลุ่มตัวอย่างประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร 4 กลุ่มด้วยกัน คือ

1. ครูที่เลี้ยงในโรงเรียนฝึกสอนของวิทยาลัยครู ซึ่งอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ประจำปีการศึกษา 2520 ร้อยละ 30 ใ้จำนวน 130 คน
2. นักศึกษาวิทยาลัยครูในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ที่ผ่านการฝึกสอนในปีการศึกษา 2520 มาแล้ว ร้อยละ 30 ใ้จำนวน 400 คน
3. อาจารย์นิเทศก์ของวิทยาลัยครูในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ทั้งหมด 142 คน
4. ครูใหญ่ในโรงเรียนฝึกสอนของวิทยาลัยครู ซึ่งอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ประจำปีการศึกษา 2520 ทั้งหมด 148 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้นจำนวน 870 คน
 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ได้แก่วิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี
 วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยครูสงขลา จังหวัดปทุมธานี
 วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา วิทยาลัยครูธนบุรี

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงขอใช้คำจำกัดความไว้โดยเฉพาะดังต่อไปนี้

สมรรถภาพในการสอน หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาครูที่แสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงวิชาการ การถ่ายทอดความรู้ และ ทางการบริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการสอน

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง

อาจารย์นิเทศก์ หมายถึง อาจารย์ที่ได้รับการแต่งตั้งจากวิทยาลัยครูใหม่หน้าที่นิเทศการฝึกสอนของนักศึกษาครูในโรงเรียนฝึกสอน และติดต่อประสานงาน ระหว่างโรงเรียนฝึกสอน ครูพี่เลี้ยง นักศึกษาครูฝึกสอน และแผนกการฝึกสอน ในวิทยาลัยครู

ครูใหญ่ หมายถึง ครูใหญ่โรงเรียนฝึกสอนของวิทยาลัยครู ซึ่งอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง

ครูพี่เลี้ยง หมายถึง ครูประจำชั้น หรือ ครูประจำวิชา ในโรงเรียนฝึกสอนที่มีหน้าที่แนะนำให้ความช่วยเหลือ หรือนิเทศการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอน

โรงเรียนฝึกสอน หมายถึง โรงเรียนที่วิทยาลัยครูในกลุ่มภาคกลางส่งนักศึกษาออกไปทำการฝึกสอน

การฝึกสอน หมายถึง การที่นักศึกษาจากวิทยาลัยครูออกไปทำการสอนในโรงเรียนฝึกสอน ภายใต้การนิเทศก์อย่างใกล้ชิดของอาจารย์นิเทศก์ โดยมีมุ่งที่จะให้นักศึกษา

ได้รับประสบการณ์ในการสอนโดยตรง

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ต่อวิทยาลัยในการพิจารณาปรับปรุง วางแผนและดำเนินการผลิตครู ใหม่ความสามารถตรงตามความต้องการของผู้ใช้ครู
2. ประโยชน์ต่อภาคนิเทศการศึกษา เพื่อให้ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ให้นำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงการสอนของครูประจำการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินงานโดยการศึกษาจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การเตรียมครู การติดตามผลการผลิตครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามที่จะใช้ในการวิจัยนี้ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครู ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเกณฑ์ประเมินค่า (rating scale) เมื่อสร้างแบบสอบถามขึ้นแล้ว ให้นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการเตรียมครู พิจารณาหาข้อบกพร่อง และปรับปรุงแก้ไข เมื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยให้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรในวิทยาลัยครู ศึกษานิเทศก์ และ ครูพี่เลี้ยง ในกรุงเทพมหานคร และ ส่วนภูมิภาค เพื่อศึกษาปัญหาในการตอบแบบสอบถาม และเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม แล้วปรับปรุงข้อความอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้มีความตรงในเนื้อหามากยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ผู้วิจัยเลือกมาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีแจกและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองเป็นบางส่วน ในส่วนที่เหลือใช้บริการทางไปรษณีย์ หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ก็เริ่มเก็บแบบสำรวจคืน เพื่อนำมาวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้อัตราส่วน (%) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอน ของนักศึกษาครูโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการ

เปรียบเทียบความเห็นโดยใช้ $Z - test$ ที่ระดับความเชื่อมั่น .01 หลังจากนั้นนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาตีความเสนอผลการค้นคว้าวิจัยเป็นตารางประกอบคำอธิบาย สรุปผลการวิจัย อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับชั้นตอนของการเสนอข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 เป็นบทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย กำจำกัดความต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่ได้จากการทำการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับ

บทที่ 2 กล่าวถึงทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

บทที่ 3 กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัยโดยละเอียด

บทที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย

บทที่ 5 เป็นการสรุปผลการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การเสนอผลการวิจัย การอภิปรายและข้อเสนอแนะ

ในส่วนสุดท้าย เป็นบรรณานุกรม และภาคผนวกต่างๆ